

**การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2**

**Community's Participation Affecting the Management in School Environment
under the Jurisdiction of Suphanburi Primary
Educational Service Area Office 2**

สำริง สุวาท*

Samrong Suwat

จิตติรัตน์ แสงเลิศจุฑย์**

Jittirat Saengloetuthai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) ระดับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ และผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา รวม 412 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียนทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน และด้านการประเมินผล 2) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร 3) การมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงานด้านการวางแผน และด้านการประเมินผล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของชุมชน /การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน /การประถมศึกษา

* นักศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

**อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Abstract

This research aimed to study: 1) level of community's participation of school; 2) level of the management of school environment; and 3) community's participation affecting the management of school environment. The research samples, derived by proportional stratified random sampling which distributed by district, with 412 respondents consisted with administrators, teachers responsible for the teaching environment, physical environment and representative from school board in school under the Jurisdiction of Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The findings of this research were as follows: 1) The overall and in specific aspects, community's participation of school environment was at the high level. They were ranked from the highest to the lowest; making decision, operation, planning, and evaluation. 2) The overall and in specific aspects, the management of school environment was at the high level. They were ranked from the highest to the lowest; teaching environment, physical environment and environment management. 3) Community's participation were composed of the making decision; planning; operation; and evaluation together predicted the management of school environment, at the percentage of 60 with statistical significance at .01.

Keywords : Community's Participation / School Environment Management / Primary Education.

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันมีเพิ่มมากขึ้นซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นแต่ละประเทศจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลกได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันเช่นเดียวกันโดยได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเห็นได้ชัดจากปัญหาและสภาพของวิกฤติการณ์ในปัจจุบันจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าในสภาวะแบบนี้สังคมไทยควรมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองอย่างไรเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนมีสันติสุขสามารถเอาชนะวิกฤติการณ์ทางด้านต่างๆที่เรากำลัง

เผชิญอยู่ได้ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2545: 31) ปัจจัยสำคัญที่สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้แก่คุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้นเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งซึ่งต้องเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาเต็มที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์รู้จักการแก้ปัญหา รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองมีจริยธรรมคุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (ไพศาล แสนยศบุญเรือง, 2549: 1)

สถานศึกษาจึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ทันกับยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆ โดยมาตรา 4 หมวดการจัดการศึกษาได้กำหนดไว้ว่าการศึกษาเป็นกระบวนการการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม และการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และในหมวด 4 มาตรา 24(5) ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แต่ละแห่งจะต้องพยายามให้สอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 5-13)

การจัดการเรียนรู้ตามแนวการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถมีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและสติปัญญาในอันที่จะส่งผลให้ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โรงเรียนมีบทบาทโดยตรงในด้านการพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาซึ่งโรงเรียนที่จะสามารถพัฒนาเยาวชนให้เป็นไปตามเป้าหมายได้นั้นจะต้องมีการสร้างเสริมพัฒนาการของผู้เรียนในทุกๆด้านทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนและส่งผลให้การจ

การศึกษาสำเร็จปัจจัยหนึ่งที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่งคือการสร้างบรรยากาศและการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นแหล่งปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างครูนักเรียนผู้บริหารกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศิษย์เก่าและประชาชนในท้องถิ่นและเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อให้นักเรียนและชุมชนนอกจากนี้อาคารและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมนักเรียนและครูในด้านพฤติกรรมทัศนคติ ค่านิยมสติปัญญาและสังคมอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึที่ดีต่อการเรียนรู้ความจงรักภักดีและภาคภูมิใจในสถาบันก่อให้เกิดความพยายามสร้างชื่อเสียงและเกียรติยศมาสู่สถาบันซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของวุฒิชัย ดานะ (2553: 59) บริเวณโรงเรียนมีความร่มรื่นโรงเรียนที่ครูทำงานมีบรรยากาศในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้มีความสวยงามร่มรื่นและโรงเรียนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ตลอดจนจัดระบบการบริหารจัดการโรงเรียนให้สะดวกต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเป็นการเสริมสร้างและแรงจูงใจให้นักเรียนมีความต้องการที่จะมาโรงเรียน ดังนั้น การบริหารงานโรงเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชนในการร่วมจัดการศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนเข้ามา มีบทบาทในการร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดการศึกษามากขึ้นบทบาทสำคัญที่สุดในสถานการณ์ปัจจุบันเน้นการพัฒนาชุมชนและในขณะเดียวกันต้องดึงชุมชนให้เข้ามาร่วมพัฒนาโรงเรียน ดังคำกล่าวของสมศักดิ์ มัจฉาวิทยากุล (2548: 190) สถานศึกษาควรกระตุ้นให้ชุมชนเห็นความสำคัญต่อ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษากับสถานศึกษาเพราะสมาชิกในชุมชนบางส่วนคิดว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษาเท่านั้นผู้ปกครองชุมชนไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสอดคล้องกับพัชรินทร์ จูแวน (2549: 61-62) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อหลวง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเสนอข้อมูลสภาพปัจจุบันของโรงเรียนการวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสานงานกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนการช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนการระดมทุนในรูปแบบต่างๆ

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการจัดการศึกษาที่จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากจะสามารถให้ความรู้แก่ผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนแล้วยังสามารถส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกกระตือรือร้นใคร่รู้ใคร่เรียนรู้จักวิธีการดำรงชีวิตและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและต่อสภาพแวดล้อมอย่างถูกต้องและสภาพแวดล้อมที่ดีจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชน กลายเป็นสถานที่ที่มีค่าของชุมชนส่งผลให้ทุกคนเกิดความภาคภูมิใจเพิ่มความสนใจในการศึกษาและการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น โรงเรียนจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน โดยส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้นอย่างไรก็

ตามการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการตัดสินใจ การวางแผน การปฏิบัติและการประเมินผลยังเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านการบริหาร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านกายภาพ ดังนั้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนจึงเป็นทางออกหนึ่งในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

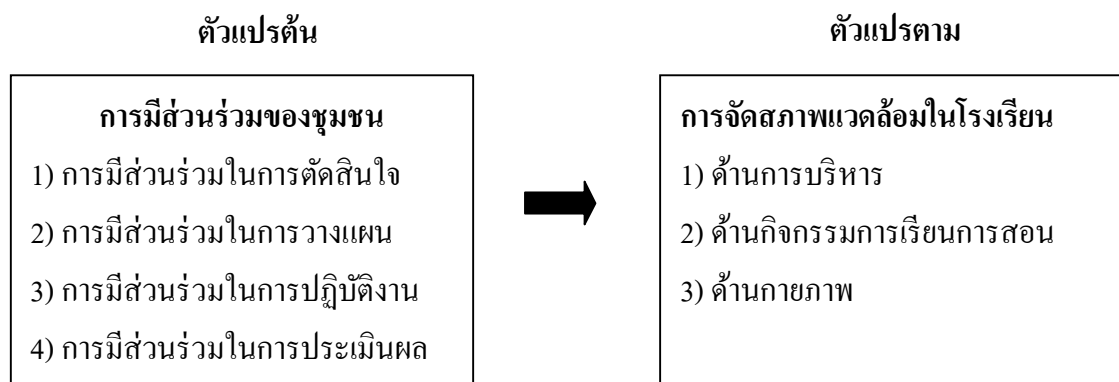
การมีส่วนร่วมของชุมชนประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดของโคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1980: 213-218 อ้างถึงใน เมตต์ เมตต์การุณจิต, 2553: 25-29) และสุเทพ สังกะเพศ (2550: 8) เป็นแนวทางในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดของการมีส่วนร่วมของชุมชนมาทำการศึกษาทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการ

ปฏิบัติงานและ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และนำแนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 15-16) ซึ่งได้นำแนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมาทำการศึกษาทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านกายภาพ ดังแสดงตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้รับผิดชอบงานการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้รับผิดชอบงานการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียน 136 โรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 544 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างมีความพอเพียงและเป็นตัวแทนที่ดี ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มโรงเรียนโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608-609) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนจำแนกตามอำเภอคอนเจดีย์ สองพี่น้อง และอุทุมพร ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวน 103 โรง

2. ผู้วิจัยได้กำหนดให้โรงเรียนแต่ละแห่งมีผู้ให้ข้อมูลแต่ละ 4 คน ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียน 2) ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ครูผู้รับผิดชอบงานการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ และ 4) ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา รวมผู้ให้ข้อมูล 412 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษา แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดรูปแบบ และโครงสร้างของแบบสอบถาม ดำเนินการสร้าง เครื่องมือตามแนวทางของแบบสอบถามให้ครอบคลุม นิยาม ตัวแปร โดยผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา และพิจารณาเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป การหาค่าความเที่ยงตรง โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา กำหนดหาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนใน โรงเรียน เท่ากับ 0.90 และการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 412 ฉบับ ไปยัง โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบ แบบสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างได้รับ แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 412 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์โดยสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถามใช้การหาค่าร้อยละการวิเคราะห์ระดับ การมีส่วนร่วมของชุมชน และการจัดสภาพแวดล้อม ใน โรงเรียน ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างการมี ส่วนร่วมของชุมชนและการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ การ วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการ จัด สภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ใช้การ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ข้อ	การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.99	0.55	มาก	1
2.	การมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.91	0.60	มาก	3
3.	การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการงาน	3.96	0.59	มาก	2
4.	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.88	0.67	มาก	4
รวม		3.94	0.56	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

อันดับแรกคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.99$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.96$, S.D. = 0.59) การมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X}=3.91$, S.D. = 0.60) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.88$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ระดับ และลำดับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร	4.08	0.47	มาก	3
2.	สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.20	0.41	มาก	1
3.	สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ	4.11	0.55	มาก	2
รวม		4.13	0.44	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.13$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.42) รองลงมา คือ สภาพแวดล้อม

ด้านกายภาพ ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.55) และสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร ($\bar{X}= 4.08$, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

3.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนและการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	การมีส่วนร่วมในการวางแผน (X_2)	การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (X_3)	การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (Y_{tot})
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	1.00				
การมีส่วนร่วมในการวางแผน (X_2)	0.82**	1.00			
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (X_3)	0.80**	0.81**	1.00		
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	0.77**	0.80**	0.83**	1.00	
การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (Y_{tot})	0.56**	0.70**	0.70**	0.68**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในของการมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ระหว่าง 0.77-0.83 ซึ่งมีความสัมพันธ์ไปทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อม

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่าง 0.56-0.70 ซึ่งมีความสัมพันธ์ไปทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01.

3.2 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการคุณภาพหลักสูตร จำแนกตามอายุผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งเป็นปัจจัยที่ต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	4	46.46	11.62	150.75*	0.00
Residual	407	31.36	0.08		
Total	411	77.82			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ	b	Beta	SE _b	t	Sig.
ค่าคงที่	2.04		0.10	19.87*	0.00
การมีส่วนร่วมในการวางแผน (X ₂)	0.37	0.50	0.05	7.87*	0.00
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (X ₃)	0.30	0.40	0.05	6.11*	0.00
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X ₁)	-0.25	-0.31	0.05	-5.13*	0.00
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X ₄)	0.12	0.19	0.04	3.03*	0.03

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $R = 0.77$ $R^2 = 0.60$

SEE. = 0.28

จากตารางที่ 4 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน (X₂) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (X₃) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X₁) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) เป็นตัวแปรที่ได้รับการเลือกเข้าสมการและสามารถอธิบายความผันแปรของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.60 ซึ่งแสดงว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และสามารถทำนายการการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 60 ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการตัดสินใจส่งผลแบบผกผันต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_u = 2.04 + 0.37(X_2) + 0.30(X_3) - 0.25(X_1) + 0.12(X_4)$$

สมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_u = 0.50(Z_2) + 0.40(Z_3) - 0.31(Z_1) + 0.19(Z_4)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยผู้วิจัยพบว่าประเด็นที่จะสามารถนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีระดับการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการทำงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เน้นหลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน และการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาองค์กรชุมชนความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถจัดการศึกษาในชุมชนได้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนหลายฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียนในการจัดการศึกษาของชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น ดังนั้นโรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ พัชรินทร์ จูแวน (2549: 61-62) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อหลวงอำเภอฮอดจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเสนอข้อมูลสภาพปัจจุบันของโรงเรียนวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นประสานงานกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องกับ สุเทพ สังกะเพศ (2550: 83-84) ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อุบลราชธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนผู้นำชุมชนผู้แทนศิษย์เก่าและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการวางแผนด้านการปฏิบัติด้านการตรวจสอบและติดตามและการปรับปรุงอยู่ในระดับมากดังนั้นสรุปได้ว่า สถานศึกษาในปัจจุบันได้เห็นความสำคัญกับการให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีระดับการปฏิบัติมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้อันดับแรกคือการจัดสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้มีการพัฒนามากยิ่งขึ้น เพราะในแต่ละปีการศึกษา มีการสอบวัดและการประเมินระดับชาติ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพในการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งโรงเรียนยังให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นอย่างมากเพราะการจัดสภาพแวดล้อมใน

สถานศึกษาที่ดีมีความเหมาะสมสะอาดบรรยากาศที่ร่มรื่นและมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สอดคล้องกับ Mitchell and Gilson (1977: 41 อ้างถึงใน ชัชวาลย์ จันทรศรี, 2547: 77) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ที่ทำให้เกิดความสนใจในการเรียนคณิตศาสตร์และความวิตกกังวลในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับเกรด 5 จนถึงนักเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดความสนใจในการเรียนมาก มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มความสนใจในการเรียนของนักเรียนแต่ละคน และเป็นประโยชน์ต่อการเรียน ผลการจัดสภาพแวดล้อมให้กระตุ้นส่งเสริมความสนใจของนักเรียน มีผลในการทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนคณิตศาสตร์มากขึ้น ดังนั้นชุมชนร่วมกันจัดการเรียนรู้ให้แก่ชุมชนทำให้ครูผู้สอนประหยัดเวลาและสถานที่เรียนสำหรับพัฒนามากขึ้นและจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เรียงตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการปฏิบัติงาน 3) ด้านการตัดสินใจ และ 4) ด้านการประเมินผล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถทำนายการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 60 โดยอภิปรายผลเป็นรายด้านดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน เพราะสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของแต่ละชุมชนไม่เหมือนกัน ซึ่งการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ควรมีการวางแผนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาผ่านการประชุมผู้ปกครอง ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการดำเนินงาน จัดทำแผนปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการและกิจกรรมของโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชน สอดคล้องกับ อุดุลย์ วรรณคำ (2552: 56) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา พบว่า ความคาดหวังการมีส่วนร่วมในการวางแผนนั้นรายการที่ต้องการมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการ หรือการให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของโรงเรียนและมีส่วนร่วมวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น สวยงามปลอดภัย โดยสถานศึกษามักจัดการประชุมวางแผนให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมพอสมควร ดังนั้นสถานศึกษาจึงเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องต่อความต้องการของคนในชุมชน สอดคล้องกับ พูลศักดิ์ เผ่าฤทธิ์ (2551: 79-80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดอุบลราชธานี

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นว่าด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ทั้งนี้สิ่งสำคัญของการมีส่วนร่วมก็คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชน โดยการเปิดโอกาสให้สังคม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติ และการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ด้วยความสมัครใจ สอดคล้องกับ อดุลย์ วรรณคำ (2552: 56) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา พบว่า รายการที่มีส่วนร่วมและคาดหวังการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีความสะอาด ร่มรื่น สวยงามปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศกิจกรรมการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติงานตามแผนนั้นส่วนใหญ่โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมตามโอกาส

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เนื่องผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจเป็นการส่งผลแบบผกผันต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ทั้งนี้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน แต่หากชุมชนเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมมากเกินไปอาจทำให้การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีประสิทธิภาพลดลงได้ ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเกิดความรู้สึกว่าตนเองนั้นไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองต้องเป็นผู้ปฏิบัติ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนทั้งจำเป็นจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย ไม่ได้เกิดจากการตัดสินใจของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเพียงฝ่ายเดียว สอดคล้องกับ กิตติ พรุฉนิพันธุ์ (2550: 118-120) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยครูมีความต้องการการยอมรับและระบุปัญหาที่ต้องพิจารณาตัดสินใจ การพัฒนาแผนปฏิบัติ และการดำเนินการตามแผนปฏิบัติ ดังนั้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพและบุคลากรมีความผูกพันกับหน่วยกับหน่วยงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม นับว่าเป็นแนวคิดหลักการที่เหมาะสมและสอดคล้องอย่างยิ่งกับสภาพสังคมปัจจุบันนี้

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันการประเมินผลการดำเนินงานเป็นส่วนหนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษานั้น มีคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษาได้มากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุนี้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมในการประเมินประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ดังที่ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540: 45) ได้ให้สรุปว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าโครงการที่พวกดำเนิการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อยซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำเป็นระยะๆ หรือการประเมินผลรวมซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวบยอดของโครงการทั้งหมด สอดคล้องกับ นภาพร คงคาหลวง (2548: 139-140) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่าชุมชนมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลสูงในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ชุมชนชนบทมีผู้นำชุมชนและกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนที่ใกล้ชิดกับทางโรงเรียน โดยเฉพาะผู้ปกครองเข้าออกภายใน

โรงเรียนได้ จึงมีเวลาแจ้งเรื่องราวของนักเรียนในปกครองให้ทางโรงเรียนทราบได้ ตลอดจนมีความสนใจต่อการตรวจสอบติดตามผลการเรียน โดยให้ความสำคัญ และให้ความสนใจกับด้านบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น เพราะเห็นว่างานวิชาการเกี่ยวข้องโดยตรงกับบุตรหลานของคนในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1.2 โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนปฏิบัติการ โครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1.3 โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการนิเทศติดตามประเมินผลการจัดสภาพแวดล้อมระหว่างการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2 ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ พรอุทัยพันธุ์. (2550). สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตต์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัชวาลย์ จันทร์ศรี. (2547). การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา: สถานศึกษาบ้านโพนครก อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภาพร คงคาหลวง. (2548). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน: กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พูลศักดิ์ เผ่าภูริ. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พัชรินทร์ จูแวน. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อหลวง อำเภอสอดจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพศาล แสนยศบุญเรือง. (2549). พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยร่มเกล้าจำกัด.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2545). “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง”. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 28 (มกราคม- มิถุนายน 2545).
- วุฒิชัย ดานะ. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สมศักดิ์ มัจฉาวิทยากุล. (2548). “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อคุณภาพของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย.” วารสารรามคำแหง, 22 (3), 187 – 195.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวการดำเนินการโครงการสิ่งแวดล้อมน้อมเกล้าตามพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุเทพ สังกะเพศ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

อดุลย์ วรรณคำ. (2552). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychog=hological Measurement.